

Številka: 007-14/2007/104
Datum: 14.5.2007

Trgovinska zbornica Slovenije
Dimičeva ulica 13
SI-1000 Ljubljana

e-naslov: marjanca.simsic@tzslo.si

ZADEVA: Predlog zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju

Zveza: dopis št. 383/2007-MS z dne 26. 4. 2007

Spoštovani!

V zvezi z vašim dopisom z dne 26. 4. 2007, ki smo ga prejeli 8. 5. 2007, vam v nadaljevanju dajemo pojasnila in odgovore na vaše predloge in vprašanja. Na nekatere probleme, na katere opozarjate v vašem dopisu, so opozorili že drugi udeleženci strokovne razprave in je bila ureditve ustrezno dopolnjena v besedilu z dne 20. 4. 2007, ki smo ga objavili na naših spletnih straneh na naslovu:

http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/2005/PDF/zakonodaja/2007_05_07_predlog_zakona_o_finanncnem_poslovanju.pdf

Zaradi boljše preglednosti pri odgovorih najprej prevzemamo vaše predloge in vprašanja, ki smo jih razvrstili po skupinah pravnih institutov, na katera se nanašajo. Pri vsakem sklopu navajamo številko (točko), pri kateri je navedeno vprašanje obravnavano v vašem dopisu. V naših pojasnilih navajamo člene predloga zakona v besedilu z dne 20. 4. 2007.

1. Postopek prisilne poravnave

1.1. Glasovanje o prisilni poravnavi (5. in 12. točka)

Vsebina pripombe

5. Glasovanje o prisilni poravnavi: po staremu zakonu je imel kreditodajalec, ki je spremenil kredit v lastniški delež izjemno veliko glasovalnih pravic. Tako so podjetja na ta način lahko dosegla soglasje za prisilno poravnavo, po potrditvi prisilne poravnave pa nihče ni več spremljal ali je lastnik ta sredstva črpal iz podjetja na kakšen drug način.

12. Ni zaslediti določbe o možnosti konverzije terjatev, ki so nastale po začetku PP in da imajo ti upniki višji faktor pri glasovanju kot je bilo to sedaj (sedanji zakon člen 43/5 in člen 56/29) – dobro je, v kolikor tega v novi ureditvi ni, če pa je tak način predviden tudi v predlagani ureditvi, pa menimo, da bi morala biti konverzija možna le ob soglasju obstoječih upnikov.

Pojasnilo

Po novi (drugačni kot ZPPSL) ureditvi v 139. členu predloga zakona, mora dolžnik ponuditi konverzijo terjatev vsem upnikom (ali nobenemu), zato do zlorab glede glasovalnega količnika ne more (več) priti.

Nova ureditev se od prejšnje razlikuje tudi po tem, da terjatve, ki so nastale po začetku prisilne poravnave ne dajejo glasovalne pravice, po prejšnji ureditvi pa so te upoštevale s količnikom 8. Analiza večjih postopkov prisilne poravnave je pokazala, da je pri teh terjativah prihajalo do zlorab v zvezi z glasovanjem, na katere opozarjate tudi v vaši pripombi, zato je ureditev v predlogu zakona ustrezno spremenjena.

1.2. Položaj ločitvenega upnika pri prisilni poravnavi (13. točka)

Vsebina pripombe

13. Predlog 19. člen – v zvezi z določbo 3. odstavka 209. člena – a to pomeni, da se bo vrednost zastavljenega premoženja, npr. nepremičnine, ugotavljajo že ob prijavi terjatve (prijava ločitvenega upnika sicer ni potrebna) ali se bo to ugotavljalo (le) naknadno v primeru prodaje premoženja in poplačilom ločitvenega upnika iz prodanega premoženja (kot je to v stečajnem postopku): problem, ki ga vidimo je namreč ta: predlog zakona namreč določa, da učinkuje PP tudi na terjatve krite z ločitveno pravico, ki pa zaradi prenizke vrednosti zastavljenega premoženja iz prodanega premoženja niso poplačane v celoti; ne glede na čas, kdaj se bo nepremičnina prodajala npr. morda tudi 4 leta po PP – bo razlika, ki ne bo krita iz kupnine, podvržena PP to je npr. 20%

Pojasnilo

Že po ureditvi v ZPPSL prisilna poravnava ne učinkuje za terjatve, zavarovane (pravno dosledneje krite) z ločitveno pravico. To pravilo je v tretjem odstavku 213. člena (pred preštevilčenjem 209. člena) predloga zakona samo jasno zapisano. Tako kot po ureditvi po ZPPSL se bo tudi po novi ureditvi obseg, do katerega je terjatev krita z ločitveno pravico ugotavljal, ko bo izvedena prodaja premoženja. Za razliko terjatve, za poplačilo katere kupnina, dosežena s prodajo premoženja ne zadošča, učinkuje prisilna poravnava. Ta del terjatve ima namreč značilnost (pravno naravo) nezavarovanega dela terjatve.

Upniku terjatve, zavarovane z ločitveno pravico, v postopku prisilne poravnave ni treba prijaviti, saj glede zavarovane terjatve nima glasovalne pravice. Če pa meni, da njegova terjatev ni v celoti krita z ločitveno pravico, lahko v postopku prisilne poravnave prijavi nezavarovani del terjatve (če želi glede tega dela uresničevati glasovalno pravico).

1.3. Spremljanje poslovanja dolžnika med in po potrditvi prisilne poravnave (6. in 14. točka)

Vsebina pripombe

6. Že do sedaj je zakon omogočal upnikom veliko besede, vendar se upniki običajno ukvarjajo s svojimi posli in nimajo časa oziroma možnosti za nadzorovanje poslovanja poslovnih partnerjev, zato bi moralo sodišče ali kdo drug vršiti to funkcijo.

14. Kot je določeno v ZPPSL procesna funkcija upniškega odbora v PP preneha s potrditvijo PP. Smiselna bi bila ureditev, ki bi UO dajala pooblastila o nadzoru nad dolžnikom vse do izpolnitve oziroma do roka izpolnitve obveznosti po sklepu o PP.

Pojasnilo

Prav zaradi okoliščin, na katere opozarjate v pripombi pod 6. točko so v 168. do 171. členu predloga zakona določene obveznosti dolžnika, poročati o svojem poslovanju med postopkom prisilne poravnave in nadzor nad tem poslovanjem, ki ga opravlja upravitelj.

Zaradi okoliščin, na katere opozarjate v pripombi pod 14. točko je bila v besedilu predloga zakona z dne 20. 4. 2007 že dopolnjena ureditev 40. členu predloga zakona z novimi petim do enajstim odstavkom, ki se glasijo:

(5) Poslovodstvo mora za vsako koledarsko trimesečje sestaviti poročilo o izvajanju ukrepov finančnega prestrukturiranja, ki mora za obdobje, na katero se nanaša, vsebovati:

1. opis ukrepov finančnega prestrukturiranja, ki so bili izvedeni, in njihovih učinkov za dolžnikovo kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost,

2. skupni znesek plačil terjatev upnikov, za katere učinkuje prisilna poravnava, in delež, v katerem so bile te terjatve plačane,

3. trimesečno bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov,

4. izjavo poslovodstva, da dolžnik ni opravil nobenega ravnanja, zaradi katerega bi bili upniki, ki so v razmerju do družbe v enakem položaju, neenako obravnavani.

(6) Ne glede na peti odstavek tega člena mora poslovodstvo prvo poročilo sestaviti za obdobje od konca obdobja zadnjega rednega poročila, ki ga je predložilo med postopkom prisilne poravnave po 168. členu tega zakona, do zadnjega dne koledarskega trimesečja, v katerem je postal pravnomočen sklep o potrditvi prisilne poravnave.

(7) Poslovodstvo mora poročilo iz petega odstavka tega člena predložiti sodišču, ki je odločalo o potrditvi prisilne poravnave, v 45 dneh po poteku obdobja, na katero se nanaša.

(8) Sodišče mora objaviti poročilo iz petega odstavka tega člena po 122. členu tega zakona v treh delovnih dneh po prejemu.

(9) Če dolžnik v roku iz sedmega odstavka tega člena sodišču ne predloži poročila, sestavljenega v skladu s petim odstavkom tega člena, velja, da je dolžnik insolventen.

(10) Dolžnik lahko domnevo iz devetega odstavka tega člena izpodbija samo, če hkrati z ugovorom proti upnikovemu predlogu za začetek stečajnega postopka predloži poročilo, sestavljeno v skladu s petim odstavkom tega člena, za vsa trimesečja, za katera te obveznosti ni izpolnil.

(11) Če upnik predlaga začetek stečajnega postopka na podlagi domneve iz devetega odstavka tega člena in dolžnik ob vložitvi ugovora ne ravna v skladu z desetim odstavkom tega člena, sodišče dolžnikov ugovor zavrže kot nedovoljen.

1.4. Nova ureditev posledic umika predloga za prisilno poravnavo (9. točka)

Vsebina pripombe

9. Pomembno se zdi, da dolžnik ni več prost pri vlaganju predloga za začetek postopka prisilne poravnave, kot je bil do sedaj, ampak, enkrat, ko ga vloži, ga ne more več kar enostavno umakniti, saj predlog zakona predvideva (na grobo), da ga lahko umakne le, če dokaže, da je plačilno sposoben in solventen, sicer sodišče začne po uradni dolžnosti stečajni postopek in to tudi v primeru, če dolžnik ne založi predujma. Predlog zakona je namreč uvedel rešitev, da predlog dolžnika za začetek postopka prisilne poravnave že po samem zakonu tudi podrejeno vsebuje predlog za začetek stečajnega postopka in s tem slednjim predlogom dolžnik ne more razpolagati. Torej, tudi če dolžnik umakne predlog za PP, ostane vložen predlog za začetek stečajnega postopka.

Pojasnilo

Vaša razlaga nove ureditve v pripombi pod 9. točko je pravilna. Njen namen je preprečiti položaje, ki so se dogajali v praksi, ko je dolžnik s špekulativnim vlaganjem in umikanjem predlogov za prisilno poravnavo onemogočal upnikom, da bi dosegli začetek stečajnega postopka.

1.5. Mejni prag zadostne verjetnosti (11. točka)

Vsebina pripombe

11. Morda se zdi v praksi težko izvedljiv člen 168 in sicer 3. in 4. točka – ko govori o stopnji verjetnosti nižji od 50% – kako se bo ta stopnja dokazovala.

Pojasnilo

Mejni prag zadostne verjetnosti je kot pravni standard določen v 35., 142. in 168. členu predloga zakona. Najmanj 50 odstotna verjetnost je ustrezen pravni standard, saj iz njega izhaja, da obstaja večja verjetnost za uspešno kot za neuspešno izvedbo finančnega prestrukturiranja. Ocenjevanje vrednosti podjetij vedno temelji na ustreznih verjetnostih, ki se izražajo v odstotkih. Tudi po matematični definiciji se verjetnost vedno izraža v odstotkih, torej v razponu od 0 do 100%, ali v razponu od 0 do 1.

V pravu pri ureditvi odškodninske odgovornosti in drugih položajev, pri katerih je treba opraviti presojo verjetnosti, kot mejni prag zadostne verjetnosti (predvidljivosti) uporablja verjetnost, ki presega 50 odstotkov.¹ Enak mejni prag se uporablja tudi v stroki ocenjevanja vrednosti podjetij. Ureditev v predlogu zakona je glede njene skladnosti s pravili stroke ocenjevanja vrednosti podjetij pregledal tudi Slovenski inštitut za revidiranje, ki k uporabi mejnega praga 50– odstotne verjetnosti ni imel pripomb.

1.6. Objava predloga za začetek postopka prisilne poravnave (10. točka)

Vsebina pripombe

10. Dobra je tudi rešitev, da sodišče takoj, ko prejme predlog za PP oziroma najkasneje v roku 8 dni objavi predlog za začetek postopka PP, tako, da smo upniki že v tej fazi seznanjeni, da se »nekaj dogaja« z dolžnikom.

¹ Obširneje o tem glej Nina Plavšak v M. Juhart, N. Plavšak, Obligacijski zakonik s komentarjem, 1. knjiga, GV Založna, Ljubljana 2003, strani 731– 733 in tam navedena literatura.

Pojasnilo

Da bi upnikom omogočili kvalitetnejše informacije o poteku postopkov zaradi insolventnosti bodo vsa procesna dejanja strank (dolžnika) in sodišča (sklepi) objavljeni na javnih (brezplačno dostopnih) spletnih straneh v skladu s 122. členom predloga zakona.

2. Stečajni postopek

2.1. Obdobje izpodbojnosti (15. točka)

Vsebina pripombe

15. Izpodbijanje pravnih dejanj v stečaju 264. člen in naslednji – obdobje izpodbojnosti je daljše ? – prej eno leto – sedaj »od začetka dvanajstih mesecev pred uvedbo stečajnega postopka do začetka stečajnega postopka« – ali ta dikcija še vedno pomeni 12 mesecev, ali pa »od začetka zadnjih ...« pomeni npr. ST je 20. marec 2006 in bi obdobje izpodbojnosti bilo od začetka dvanajstih mesece ... to je 1. marca 2005?

Pojasnilo

Z ureditvijo v 264. členu predloga zakona se obdobje izpodbojnosti podaljša za čas, ki preteče od uvedbe postopka (postopek se uvede z vložitvijo predloga – drugi odstavek 49. člena predloga zakona) do začetka postopka (postopek se začne s sklepom sodišča o začetku postopka – četrti odstavek 49. člena predloga zakona).

Razloženo lahko prikažemo s primerom:

- predlog za začetek stečaja je upnik vložil 12. 3. 2006 => datum uvedbe postopka = 20. 3. 2006
- ker je dolžnik predlogu nasprotoval je bilo treba opraviti dokazni postopek, zato je sodišče sklep o začetku stečajnega postopka izdalo 5. 5. 2006 => datum začetka postopka = 5. 5. 2006

Po sedANJI ureditvi v ZPPSL, je bilo obdobje izpodbojnosti zadnjih 12 mesecev pred začetkom postopka, torej je vključevalo vse posle, opravljene v obdobju od 5. 5. 2005 do 5. 5. 2006.

Po novi ureditvi pa obdobje izpodbojnosti vključuje obdobje od zadnji dvanajstih mesecev pred uvedbo postopka, v našem primer je to od 12. 3. 2005 do 5. 5. 2006.

2.2. Pogoji izpodbijanja (1. do 3. in 16. točka)

Vsebina pripombe

1. V skladu s starim zakonom ZPPSL 1. odstavkom 125. člena smo morali zneske plačil, ki smo jih prejeli po asignaciji, verižni kompenzaciji ali cesiji vrniti v stečajno maso, ker smo prejeli izpolnitve svoje terjatve na način, ki ni običajen. V našem plačilnem sistemu so vsi ti načini plačevanja povsem običajni. Saj celo AJPEŠ nudi storitve večstranskega pobotanja obveznosti in terjatev.

2. V skladu z navedbami v točki 1 smo morali vrniti plačila povečana za zamudne obresti v stečajno maso, prijaviteli pa smo lahko v stečaj samo glavnico.

3. Problematično je tudi, da lahko stečajni upravitelj izpodbija dejanja pod točko 1 v zadnjem letu pred stečajem. Glede na plačilno nedisciplino (podatki AJPEŠ) ima izjemno veliko število podjetij likvidnostne težave in če bi vsi dosledno upoštevali določila ZFPP, bi velika večina morala prenehati s poslovanjem in plačevanjem oziroma bi se nam bistveno zmanjšal potencial kupcev.

16. V zvezi s členom 267, ki navaja, da niso izpodbojna dejanja, če gre za »prakso« ki obstaja med partnerjema, vljudno prosimo za pojasnilo ali so tu krite tudi asignacije?

Pojasnilo

Prav zaradi (poslovno »neživljenjske«) sodne prakse, na katero opozarjate v vaših pripombah pod 1. do 3. točko je ureditev pogojev izpodbojnosti v predlogu zakona spremenjena tako, da večina položajev, na katere opozarjate, ne bo več izpolnjevalo objektivnih ali subjektivnih pogojev za izpodbijanje. Torej ne bodo imela več značilnosti izpodbojnih dejanj in jih ne bo mogoče izpodbiti.

Objektivni pogoj izpodbojnosti je opredeljen v 1. točki prvega odstavka 271. člena:

(1) Pravno dejanje stečajnega dolžnika, izvedeno v obdobju izpodbojnosti, je izpodbojno:

1. če je bila posledica tega dejanja:

- bodisi zmanjšanje čiste vrednosti premoženja stečajnega dolžnika tako, da zaradi tega drugi upniki lahko prejmejo plačilo svojih terjatev v manjšem deležu, kot če dejanje ne bi bilo opravljeno,*
- bodisi, da je oseba, v korist katere je bilo dejanje opravljeno, pridobila ugodnejše pogoje za plačilo svoje terjatve do stečajnega dolžnika,*

V prvem odstavku 272. člena so določene (izpodbojne) domneve o obstoju objektivnega pogoja izpodbojnosti:

(1) Če upnik, v korist katerega je bilo dejanje opravljeno, ne dokaže drugače, velja, da je pogoj iz 1. točke prvega odstavka 271. člena tega zakona izpolnjen:

1. če je bilo dejanje opravljeno zaradi izpolnitve obveznosti stečajnega dolžnika na podlagi dvostranske pogodbe ali drugega dvostranskega pravnega posla v korist upnika, ki je svojo nasprotno izpolnitev opravil pred izpolnitvijo stečajnega dolžnika,

2. če je upnik zaradi pravnega dejanja stečajnega dolžnika pridobil položaj ločitvenega upnika glede plačila terjatve, ki je nastala, preden je bilo opravljeno to dejanje, ali

3. če je bilo dejanje opravljeno med postopkom prisilne poravnave v nasprotju s 151. členom tega zakona.

Domneva, določena v 1. točki prvega odstavka 272. člena ohranja načelo, da objektivni pogoj izpodbojnosti obstaja, če izpolnitev ni bila opravljena po načelu sočasnosti izpolnitve oziroma dosledneje, če je druga stranka svojo izpolnitev opravila prva. Vendar pa je to domnevo mogoče izpodbiti, če upnik, v korist katerega je bilo dejanje opravljeno dokaže, da je takšno (»nesočasno«) izpolnjevanje (rokovno) običajno glede na značilnost pravnega posla. Merilo običajnosti pa je širše, kot ga je do zdaj razlagala sodna praksa, ki je pri tem uporabljala »splošne poslovne običaje«, saj mora upnik dokazati, da je rok »običajen« (najpogosteje tak)

- bodisi po poslovnih običajih (nepisanih običajih, ki so splošno uveljavljeni na določenem področju poslovanja)*
- bodisi po uzancah, na primer po Gradbenih uzancah je rok za plačilo situacije 60 dni po njeni izstavitvi in zato tak rok velja za običajen rok plačila situacije, čeprav se s tem plačuje delo – storitev, ki je bila izpolnjena pred dolžnikovim plačilom,*
- bodisi po praksi, ki je obstajala med upnikom in stečajnim dolžnikom, na primer, dolžnik je blago, ki mu ga je dobavljal upnik, s katerim je bil v trajnejšem (dalj časa trajajočem)*

poslovnem razmerju, vedno plačeval v 45 dneh po dobavi, zato tako plačilo ni bilo opravljeno v »neobičajnem« roku.

Taka ureditev, ki sledi temeljnemu načelu poslovnih obligacij, urejenem tudi v 12. členu OZ, bo v večini primerov, na katere opozarja prispevek, upniku omogočila, da izpodbije domnevo o obstoju objektivnega pogoja izpodbojnosti, česar po sodni praksi, ki se je (materialnopravno zmotno, saj ni upoštevala »običajnega« poteka poslovnih dogodkov) oblikovala pri uporabi 125. člena sedanjega ZPPSL ni mogel storiti. Zato se bo krog potencialno izpodbojnih dejanj znatno zožil.

Tudi **subjektivni pogoj izpodbojnosti** je z novo ureditvijo v 2. točki prvega odstavka 272. člena zožen, saj ne zadošča že vedenje o »slabem finančnem stanju«, temveč mora upnik **vedeti, da je dolžnik insolventen**.

V tretjem odstavku 272. člena so določene (izpodbojne) domneve o obstoju subjektivnega pogoja izpodbojnosti:

(3) Če upnik, v korist katerega je bilo dejanje opravljeno, ne dokaže drugače, velja, da je pogoj iz 2. točke prvega odstavka 271. člena tega zakona izpolnjen:

1. če je upnik prejel izpolnitev svoje terjatve pred njeno zapadlostjo ali prejel izpolnitev v obliki ali na način, ki po poslovnih običajih, uzancah ali praksi, ki je obstajala med njim in stečajnim dolžnikom, ne velja za običajno obliko ali način izpolnitve obveznosti na podlagi pravnih poslov enakih značilnosti kot pravni posel, na podlagi katerega je bila opravljena izpolnitev stečajnega dolžnika, ali

2. če je bilo dejanje opravljeno v zadnjih treh mesecih pred uvedbo stečajnega postopka.

Za uporabo domneve na podlagi »inkongruentne« izpolnitve, določene v 1. točki tretjega odstavka 272. člena velja smiselno (zrcalno) enako kot je v prejšnjem razdelku razloženo za uporabo drugega odstavka 272. člena. Če je dolžnik upniku za njegovo blago vedno »plačeval« z asignacijami, bo po novi ureditvi to veljajo za običajen način plačevanja, zato dejanski stan domneve subjektivnega pogoja insolventnosti ne bo izpolnjen.

2.3. Razdelitev posebne stečajne mase (točka 8.1)

Vsebina pripombe

8.1. v pododdelku 5.9.4: Razdelitev posebne razdelitvene mase, v zvezi z 222. členom predloga zakona, ki v tretjem odstavku določa, da je posebna razdelitvena masa denarno dobroimetje, nastalo z unovčenjem posebne stečajne mase, zmanjšano za stroške v zvezi s tem unovčenjem, je treba izrecno določiti, ali se v teh stroških upošteva tudi sorazmerni del stroška upravitelja. Namreč v praksi se že sedaj postavlja vprašanje, kateri so stroški v zvezi z unovčenjem posebne stečajne mase. Na primer, ali se pri prodaji nepremičnine, na kateri je vpisana zastavna pravica upnika, ki mu je bila s tem priznana ločitvena pravica, od dosežene kupnine odštejejo le stroški davka na promet nepremičnin, stroški objave poziva za dražbo, ipd. ali tudi sorazmerni del nagrade stečajnega upravitelja. Namreč stroški upravitelja so tekoči stroški stečajnega postopka, ki se upoštevajo pri splošni razdelitveni masi (drugi odstavek 222. člena), kar bi bilo mogoče razumeti, da stroški bremenijo le splošne, ne pa tudi posebne mase, kar pa menimo, da tudi ob upoštevanju, da gre za privilegirano terjatev, ni upravičeno. V vsakem primeru bi bilo bolje, da bi predlog zakona določeneje opredelil »stroške v zvezi z unovčenjem posebne stečajne mase«.

Pojasnilo

Zaradi določne ureditve stroškov v zvezi z unovčenjem posebne stečajne mase je bila v besedilu predloga zakona z dne 20. 4. 2007 že dopolnjena ureditev v 226. členu (pred preštevilčenjem 222. členu) predloga zakona z novima četrtem in petim odstavkom, ki se glasita:

(4) Stroški v zvezi z unovčenjem posebne stečajne mase so:

1. stroški ocene vrednosti premoženja, ki spada v posebno stečajno maso, in stroški izvedbe njegove prodaje,

2. davek na promet nepremičnin ali drug davek ali obvezna dajatev, ki jo je treba plačati pri prodaji,

3. sorazmerni del nadomestila upravitelju iz 3. točke četrtega odstavka 103. člena tega zakona, ki se določi v sorazmerju z višino zneska, ki je predmet razdelitve posebne stečajne mase,

4. če je predmet posebne stečajne mase onesnažena premičnina ali nepremičnina, stroški predpisanega ravnanja z odpadki, ki bremenijo stečajnega dolžnika po predpisih o varstvu okolja,

5. sorazmerni del

– nadomestila upravitelju za izdelavo otvoritvenega poročila,

– drugih stroškov v zvezi z izdelavo računovodskih izkazov iz 291. člena tega zakona in

– če je splošna stečajna neznatne vrednosti, tudi stroškov arhiviranja in drugih stroškov v zvezi s končanjem stečajnega postopka.

(5) Sorazmerni del stroškov iz 5. točke četrtega odstavka tega člena je enak deležu ocenjene vrednostjo premoženja, ki je predmet posebne stečajne mase, v ocenjeni vrednosti splošne in vseh posebnih stečajnih mas.

2.4. Posebna ureditev prenehanja delovnih razmerij (točka 8.2)

Vsebina pripombe

8.2. V predlog zakona je treba vnesti določila o zaposlenih pri pravnih osebah in podjetnikih. Predlog zakona v ničemer ne opredeljuje pravnih posledic začetka stečajnega postopka na pogodbe o zaposlitvi delavcev stečajnega dolžnika. To pomeni, da se za to področje uporabljajo določila Zakona o delovnih razmerjih (ZDR), kar je veljajo od njegovega sprejetja. 103. člen ZDR določa, da lahko stečajni upravitelj s 15 dnevni odpovedni rok odpove pogodbo o zaposlitvi zaposlenim delavcem. Zavod za zaposlovanje stoji na stališču, da je potrebno upoštevati 15 dnevni odpovedni rok, kar pomeni, da se zaposleni pred tem rokom ne morejo prijaviti na Zavod za zaposlovanje za primer brezposelnosti. Takšna rešitev je povsem neživljenska, saj se v praksi pokaže, da delavci stečajnega dolžnika pred začetkom stečajnega postopka zaradi finančnih težav niso prejeli plač, kar pomeni, da tudi takoj po začetku stečajnega postopka ni stečajne mase, iz katere bi bilo delavcem mogoče izplačati plače. S tem pa se samo povečuje njihova socialna ogroženost, zato so delavci zainteresirani, da svoje pravice za primer brezposelnosti lahko čim hitreje uveljavijo. Glede na to, da predlog zakona predvideva stroge pogoje tako za dokončanje poslov, kot za nadaljevanje proizvodnje v stečajnem postopku, je veliko bolj sprejemljiva rešitev, ki jo je poznal prejšnji ZPPSL, ko je določal, da z dnem začetka stečajnega postopka prenehajo delovna razmerja dolžnikovih delavcev. To je pomenilo, da so se z dnem začetka stečajnega postopka, vsi delavci lahko prijavili na zavod za zaposlovanje, stečajni upravitelj pa je glede na potrebe in predvsem možnosti stečajne mase, s posameznimi delavci stečajnega dolžnika sklenil nove pogodbe o zaposlitvi za določen čas. Menimo, da bi takšna rešitev v predlogu zakona, kot *lex specialis* do ZDR, bila bolj sprejemljiva, kot pa sedanja ureditev.

Pojasnilo

Z uveljavitvijo ZDR je bila celotna ureditev pravnih posledic začetka stečajnega postopka za delovna razmerja črtana iz ZPPSL. ZDR že določa posebna pravila o prenehanju delovnih razmerij zaradi začetka stečajnega postopka v 103. in naslednjih členih. Sprememba ureditve (od prejšnje, po kateri so delovna razmerja prenehala *ex lege* z začetkom stečajnega postopka) je bila

potrebna zaradi uskladitve z ureditvijo v pravnem redu EU, ki jo mora republika Slovenija spoštovati kot članica EU in sicer zlasti v teh direktivah:

- Direktivi Sveta z dne 20. oktobra 1980 o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca (80/987/EGS) in
- Direktivi 2002/74/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o spremembi Direktive Sveta 80/987/EGS o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca

3. Druga vprašanja

3.1. Stroški pravnega postopka (4. točka)

Vsebina pripombe

4. V prijavi tožbenega zahtevka sodišča ne upoštevajo stroškov, ki smo jih imeli v postopku izterjatve terjatev z detektivni, kot priznani pravdni strošek. Upoštevajo le dokumentirane stroške za odvetnike.

Pojasnilo

Vprašanja glede potrebnih (in priznanih) pravnih stroškov ureja Zakon o pravnem postopku.

3.2. Prepoved ustanavljanja novih družb (7. točka)

Vsebina pripombe

7. Pojavila se nam je še ena dilema, ki pa je mogoče že urejena z drugimi zakoni ali pa bi jo uredili s tem zakonom: ustanovitelj družbe, ki je svoje podjetje spravil v stečaj ali prisilno poravnavo, ne bi smel ustanoviti novega podjetja.

Pojasnilo

Avtomatična posledica (prepoved ustanovitve nove družbe) za vsakega družbenika družbe, nad katero je bil začet stečajni postopek ali postopek prisilne poravnave bi bila izrazito nesorazmerna in s tem protiustavna.

Vzroki insolventnosti so lahko zelo različni zunanji in notranji dejavniki, ki vplivajo na poslovanje nekega podjetja in v večini primerov ni mogoče govoriti o »krivdi« družbenikov v kazenskem pomenu. Takšna pravna posledica bi bila sorazmerna samo pri naklepnih kaznivih dejanjih povzročitve stečaja, zato bi jo v teh primerih moral določati Kazenski zakonik.

S spoštovanjem!

Leon PETREVČIČ
generalni direktor